

Маріупольський державний університет
(повне найменування вищого навчального закладу)
Кафедра романо–германської філології

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання кафедри

“28” серпня 2023 року № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДІЛОВА ОІМ (НІМЕЦЬКА)

Освітньо-професійна програма:	<u>Мова і література (німецька)</u>
Спеціальність:	<u>035 Філологія</u>
Спеціалізація:	<u>035.04 Германські мови та літератури (переклад включно).</u>
Курс:	<u>4 (ОС «Бакалавр»)</u>
Факультет	<u>іноземних мов</u>

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма ділової основної іноземної мови (німецька) для студентів 4 курсу спеціальності 035 Філологія. Мова та література (німецька) денної форми навчання

Розробник: доцент кафедри романо–германської філології Пирлік Н.В.
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри романо–германської філології

Протокол від “28” серпня 2023 року № 1

В.о. завідувача кафедри Поклад Т.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>гуманітарні науки</u> (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	<u>035 Філологія, 014 Середня освіта</u>		
Змістовні модулі:	Спеціальність <u>035.04 Германські мови та літератури (переклад включно), 014.02 Мова і література (німецька)</u>	Рік підготовки:	
Модулів		4-й	-й
Ділова іноземна мова		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		7-й	Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента 6	<u>ОС «Бакалавр»</u>	год.	год.
		Практичні, семінарські	
		год. 30	
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		год. 59	
		Індивідуальні завдання: год. 1	
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – аудиторні заняття складають 20%, самостійна і індивідуальна роботи складають 80%.

Опис навчальної дисципліни

Модель професійної підготовки філологів відображена в нормативних документах міністерства освіти та науки України з урахуванням європейських загальноосвітніх рекомендацій, та складає основу для організації навчання у педагогічних та гуманітарних ВУЗах України, забезпечуючи, таким чином, всеукраїнський освітній стандарт.

Освітня програма визначає мету практичного курсу німецької мови та його структуру, зміст процесу навчання, кінцеві вимоги до рівня сформованості професійно важливих умінь та навичок, форми і методи контролю успішності у студентів.

Головна практична мета цього курсу полягає у формуванні у студентів лінгвістичної, комунікативної та лінгвокраїнознавчої компетенції. *Лінгвістична компетенція* включає знання мовної системи і правил її функціонування в процесі іншомовної комунікації; *комунікативна компетенція* передбачає здатність сприймати і породжувати іншомовне мовлення відповідно до умов мовленнєвої комунікації, найбільш важливим серед яких є сфери комунікації ситуації спілкування з урахуванням адресата і характеру взаємодії партнерів; *лінгвокраїнознавча компетенція* включає в себе знання про головні особливості соціокультурного розвитку держав, мова яких вивчається, а також вміння здійснювати свою мовленнєву поведінку у відповідності до них. Таким чином, практична мета цього курсу полягає в тому, щоб забезпечити досить вільне, нормативно правильне і функціонально адекватне володіння усіма видами мовленнєвої діяльності німецькою мовою.

Лінгвістична (або мовна) компетенція - це знання системи мовних моделей та вербалізованих лінгвістичних операцій, що регулюють процес породження актуальних речень відповідно до інтенції мовця. *Мовленнєва компетенція* - це автоматичне вміння мовця користуватися в мовленнєвій діяльності можливостями мовної системи, здатність адекватно використовувати мову в різних ситуаціях, що зумовлює інтеграцію між навчальними предметами.

У відповідності з поставленою метою ця програма передбачає засвоєння студентами певної суми знань у галузі фонетики, орфографії, лексики, граматики та країнознавства, необхідної для розвитку у них комунікативних навичок німецької мови. Для цього необхідно студентів навчити вільно розмовляти, розуміти мовлення на слух, читати і писати німецькою мовою. Студенти повинні вміти перекладати з німецької мови на рідну будь-які тексти, що відносяться до їх спеціальності, а також одержати навички перекладу з рідної мови на німецьку.

На основі вимог ступеневої освіти та положень діалогічної освітньої концепції, яка передбачає рівномірну і рівноправну взаємодію усіх учасників навчального процесу, програма спрямована на досягнення *наступних рівнів* професійного володіння іноземною

мовою і містить конкретні вимоги щодо знань та комунікативних умінь студента після кожного курсу навчання (див. табл. 5.1):

1. мінімальний (або за шкалою Ради Європи A1.1-A1.2 , що відповідає першому курсу);
2. пороговий (A2.1-A2.2., що відповідає другому курсу);
3. просунутий (B1.1-B1.2, що відповідає третьому курсу);
4. професійно достатній (B2.1-B2.2, що відповідає четвертому курсу і рівню бакалавра);

Програма складена на основі *Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання* та побудована за вимогами кредитно-трансферної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах та узгоджена з примірною структурою змісту навчального курсу, рекомендованою Європейською Кредитно-трансферною Системою (ECTS).

Практичний курс навчання німецькій мові організовується як взаємопов'язане і взаємообумовлене навчання усім видам мовленнєвої діяльності, що здійснюється в контексті діалогу культур.

Мовний курс має міжкультурну спрямованість, змістовну основу якого складають культури як німецькомовних країн, так і українського народу.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

1. Поглиблення мовного рівня всіх студентів завдяки вдосконаленню всіх чотирьох видів мовленнєвої діяльності до просунутого рівня B1 при особливій увазі до вмінь письма (для загальних комунікативних цілей).
2. Розвиток лінгвістичної компетенції через розвиток і поглиблення/ вдосконалення лексичних, граматичних та фонологічних знань, які є необхідними при комунікації про теми і проблеми, що вони є визначені програмою для III курсу.
3. Розвиток соціокультурної компетенції у студентів через поглиблення країнознавчих та соціокультурних знань та вмінь, виховання позитивного ставлення, толерантності та емпатії до німецькомовних країн та культур.
4. Розвиток учбової компетенції завдяки усвідомленню студентами власного процесу вивчення/ навчання, спонуканню студентів до рефлексії, повідомлення стратегій регулювання власним процесом вивчення/ навчання і стратегій запам'ятовування та опанування лексиною, граматиною та фонетикою, які відповідають умовам навчання у ВЗН.
5. Поглиблення професійно спрямованої комунікативної компетенції через презентацію нових методів та способів навчання, а також завдяки залученню студентів до обговорення процесів навчання/ вивчення.
6. Уміння граматично коректно оформляти своє висловлювання німецькою мовою; розрізняти нормативні і варіативні форми граматики; розуміти і вживати граматичні форми/явища/структури відповідно до їх стилістичної значимості.

Завдання:

Наприкінці курсу студенти повинні:

знати:

- відповідні фрази та структури, необхідні для того, щоб представити інформацію про себе, свої навички, вміння, тощо в усній та письмовій формах;
- лексичні одиниці та мовні структури, достатні щоб описати компанію, її структуру, посади та посадові обов'язки, товари та послуги;
- структуру та зміст німецькомовної особистої ділової документації;
- необхідні лексичні одиниці та мовні структури для продукування німецькою мовою особистої ділової кореспонденції (резюме, автобіографія, заявка на участь у конкурсі на заміщення вакантної посади);

вміти:

- вільно та впевнено користуватись мовою під час співбесіди, ділових зустрічей, переговорів;
- презентувати компанію, її структуру, філософію, історію розвитку, місце компанії на ринку, товари та послуги, посади та посадові обов'язки;
- укладати німецькою мовою анкети, резюме, заявки;
- продукувати усні монологічні повідомлення за тематикою модуля (співбесіда, конкурс на заміщення вакантної посади);
- складати та відтворювати діалоги за зразком;
- здійснювати пошук нової текстової, графічної, аудіо- та відеоінформації фахового спрямування, що міститься в німецькомовних матеріалах (як у надрукованому, так і в електронному вигляді);
- презентувати інформацію відповідно до тематичного наповнення модуля з наочною підтримкою в програмі PowerPoint.

Кожний студент зобов'язаний мати зошит з ділової іноземної мови, в якому він проводить роботу над лексичним і тематичним матеріалом. Активний вокабуляр слід заучувати напам'ять і використовувати у відповідях на питання з перевірки розуміння змісту тексту. Студент повинен вміти висловити особисту думку.

Лінгвосоціокультурна компетентність реалізується у наступних знаннях та вміннях:

- розуміти, як ключові цінності, переконання та поведінка в академічному і професійному середовищі України відрізняються при порівнянні однієї культури з іншими (міжнародні, національні, інституційні особливості);

- належним чином поводити себе й реагувати у типових академічних і професійних ситуаціях повсякденного життя, а також знати правила взаємозв'язків між людьми у таких ситуаціях (розпізнавання відповідних жестів, спілкування очима, усвідомлення значення фізичної дистанції та розуміння жестикуляції у кожній з таких ситуацій).

Професійно орієнтована компетенція включає формування у студентів наступних навичок та умінь:

- уміння складати та поповнювати власний словник лексики власного вжитку;

- уміння слухати та сприймати та виправляти чужі помилки на слух;
- аналітичні уміння щодо власного досвіду навчання іноземної мови;
- навички та уміння саморефлексії щодо змісту, процесу та результатів власного навчання;
- навички та уміння методичної рефлексії щодо навчальних прийомів та стратегій, що використовуються в процесі засвоєння іноземної мови;
- уміння складати за аналогією, варіювати, складати без зразка власні вправи на формування мовних компетентностей;
- уміння комплексного аналізу засобів та методів навчання, що використовуються в процесі викладання та навчання з використанням професійних знань, отриманих впродовж вивчення курсів педагогіки, методики викладання іноземної мови, психології;
- уміння відбивати набуті комунікативні та професійні уміння у рольових іграх «дій як вчитель».

Формування професійних умінь реалізується через оволодіння студентами стратегіями навчання та самоконтролю, ознайомлення студентів із сучасними форматами тестових завдань, навчання студентів прийомам роботи із тестовими завданнями, самостійне укладання студентами типових тестових завдань (множинний вибір, множинне зіставлення, заповнення пропусків, лексико-граматична трансформація), оволодіння студентами прийомами самостійної роботи із готовими навчаючими програмами, оволодіння студентами способами використання відео матеріалів з метою вивчення іноземної мови, урахування такого компонента, як засоби невербальної комунікації, навчання студентів правилам використання мультимедійної презентації, навчання студентів аналітично підходити до вибору додаткового лексичного матеріалу, критично ставитись до продукту свого мовлення та мовлення одногрупників, оцінюючи його лексико-граматичну наповненість та відповідність заданому формату.

Навчально-стратегічна компетентність реалізується у наступних уміннях:

Інтелектуальні уміння:

- спостерігати за мовними явищами у мові що вивчається, зіставляти їх з явищами у рідній мові;
- класифікувати, систематизувати отриману інформацію у відповідності до поставленої задачі;
- передбачати, оцінювати інформацію;
- складати план, формулювати ідею тексту, оцінювати вчинки персонажів.

Організаційні включають такі уміння:

- працювати з довідковою літературою;
  - використовувати технічні засоби і сучасні технології;
  - укладати таблиці, схеми, фіксувати інформацію у вигляді плану, конспекту.
- Володіння **компенсаційними** уміннями надає учням можливість:

- використовувати лінгвістичну і контекстуальну здогадку;
- звертатися до співрозмовника з проханням повторити, уточнити свою думку;

- використовувати міміку, жести для вираження комунікативного наміру;
- переключати розмову на іншу тему.

На вивчення навчальної дисципліни на III курсі відводиться 90 годин/ 3 кредитів ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Світ професій

Тема 1. Види професій

Тема 2. Вибір професії

Змістовий модуль 2. Працевлаштування

Тема 1. Конкурс на заміщення вакантних посад. Особисті ділові папери. Резюме, заявка на участь у конкурсі на заміщення вакантної посади.

Тема 2. Співбесіда.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	ІНД	с.р.		л	п	лаб	ІНД	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Світ професій												
Тема 1. Види професій	18	-	4	-	-	14						
Тема 2. Вибір професії	21	-	6	-	-	15						
Разом за змістовим модулем 1	39	-	10	-	-	29						
Змістовий модуль 2. Працевлаштування												
Тема 1. Конкурс на заміщення вакантних посад. Особисті ділові папери. Резюме, заявка на участь у конкурсі на	30	-	10	-	-	20						

заміщення вакантної посади.												
Тема 2. Співбесіда.	20	-	10	-	-	10						
Індивідуальне завдання	1	-	-	-	1	-						
Разом за змістовим модулем 2	51	-	20	-	1	30						
Усього годин	90	-	30	-	1	59						

5. Теми семінарських занять -

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовний модуль 1		
1.	Види професій	4
2.	Вибір професії	6
Змістовний модуль 2		
1.	Конкурс на заміщення вакантних посад. Особисті ділові папери. Резюме, заявка на участь у конкурсі на заміщення вакантної посади.	10
2.	Співбесіда.	10
	Разом	30

7. Теми лабораторних занять -

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовний модуль 1		

1.	Види професій	14
2.	Вибір професії	15
Змістовний модуль 2		
1.	Конкурс на заміщення вакантних посад. Особисті ділові папери. Резюме, заявка на участь у конкурсі на заміщення вакантної посади.	20
2.	Співбесіда.	10
	Разом	59

9. Індивідуальні завдання

1. Складення лексичного мінімуму до кожної теми
2. Підготовка, написання та виконання творчих робіт.
3. Підготовка проектів та презентацій.

Теми для ІНДЗ

№ з/п	Назва теми для ІНДЗ	Кількість годин
1.	Складання резюме та заявки на участь у конкурсі на заміщення вакантної посади або Участь у рольовій грі «Співбесіда»	1

10. Методи навчання

Граматико-перекладний метод, аудіолінгвальний і аудіовізуальний та комунікативно-орієнтований підходи у навчанні німецької мови.

11. Методи контролю

Експрес-контроль підготовки студента до заняття, оцінка роботи студента протягом заняття; виконання домашнього завдання; поточне опитування, оцінка за самостійну та індивідуальну роботу, оцінка модульних та поточних контрольних робіт

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота				ІНДЗ	Сума
ЗМ I		ЗМ II			
Т 1	Т 2	Т 1	Т 2		
15	15	25	25	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Навчальний план, робоча програма навчальної дисципліни, підручники і навчальні посібники, словники, методичні вказівки, схеми, таблиці, електронні носії інформації, персональні комп'ютери, Інтернет, контрольні та тестові завдання.

14. Рекомендована література

Базова

1. Ганжело С.М. «Шлях до професії. Співбесіда. Робота» Методичні рекомендації з розвитку навичок усного та писемного мовлення (для студентів IV курсу ОС «Бакалавр» спеціальності «Мова та література (англійська)» – Маріуполь: МДУ 2019.–55 с.

Допоміжна

1. Aufderstraße H., Bock H. Themen neu. Kursbuch 2 (Arbeitsbuch 2) – Berlin: Max Hueber Verlag, 1998. – 160 с.
2. Becker Braunert Einfeld Dialog Beruf 2 Deutsch als Fremdsprache für die Grundstufe – Düsseldorf: Max Hueber Verlag – 1997. – 175 S.
3. Borisko N., Gutnik W. Curriculum für den sprachpraktischen Deutschunterricht an pädagogischen Fakultäten der Universitäten und pädagogischen Hochschulen – К.: Ленвіт – 2004. – 256 с.

4. Duden. Deutsches Universalwörterbuch. / Dudenverlag, Mannheim, 2001
5. Langenscheidts Großwörterbuch. Deutsch als Fremdsprache. Langenscheidt, München, 1998.
6. Manfred Brauneck. Autorenlexikon deutschsprachiger Literatur des 20. Jahrhunderts, - Rowohlt, 1995.
7. Meyers Jugendlexikon. Red. Leitung: Eberhard Anger. Mannheim; Wien; Zürich: Meyers Lexikonverlag, 1989.

15. Інформаційні ресурси

1. Вправи для самостійної роботи / Офіційний сайт Гете-Інституту. – Режим доступу: <http://www.goethe.de/z/50/Übungen/deindex.htm>
2. Тести для самостійної роботи. – Режим доступу: <http://www.testedich.de>
3. Вправи для самостійної роботи. – Режим доступу: <http://www.zickenpost.de>
4. Вправи для самостійної роботи. – Режим доступу: <http://www.goethe.de/z/50/alltag/r-the.htm>
5. Підручники з тестовими завданнями / Офіційний сайт Гете-Інституту. – Режим доступу: <http://www.goethe.de/z/50/Übungen/deindex.htm>;
6. Підручники з тестовими завданнями – Режим доступу: <http://www.zickenpost.de>
7. Вправи для самостійної роботи. / Офіційний сайт Гете-Інституту. – Режим доступу: <http://www.goethe.de/z/50/alltag/r-the.htm>
8. Навчальні програми. – Режим доступу: www.lehrerfortbildung.bw.de/faecher/gkg/bsg-gk/
9. Словники. / Pons. – Режим доступу: <http://www.pons.de>
10. Підручники з тестовими завданнями. – Режим доступу: <http://dict.leo.org><http://2cu.at/liebesbrief/>
11. Підручники з тестовими завданнями / Офіційний сайт видавництва Hueber – Режим доступу: <http://www.hueber.de/tangram/lerner>

Мультимедійні та аудіовізуальні засоби

1. CD-ROM „Einblicke 1-10“.
2. CD-ROM „Talk to me - Deutsch 1“.
3. CD-ROM „Echtes Deutsch 1“.